

w sprawie oceny programowej na kierunku socjologia prowadzonym na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku socjologia prowadzonym na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu umożliwia studentom kierunku socjologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku socjologia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu 16.02.2021

Krzysztof Diks

**Opinia I zespołu nauk
społecznych,
prowadzącego działalność w zakresie
dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie,
nauki o komunikacji społecznej
i mediach, nauki o polityce
i administracji, nauki prawne, nauki
socjologiczne, pedagogika, prawo
kanoniczne, psychologia**

w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: socjologia

Poziomy studiów: studia I i II stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Formy studiów: stacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: 19-20 listopada 2020

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej.....	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (<i>w porządku według poszczególnych kryteriów</i>).....	4
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (<i>w porządku według poszczególnych zaleceń</i>).....	5
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	8
5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>).....	8

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: ks. prof. dr hab. Tadeusz Bąk, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Andrzej Niesporek – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Kamil Kardis – ekspert PKA
3. Marta Prusińska – eksperta PKA ds. pracodawców
4. Tomasz Zarębski – ekspert PKA ds. studenckich
5. Olga Janiszewska – sekretarz zespołu oceniającego

oraz stanowiska Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przedstawionego w piśmie z dnia 12.01 2021 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. **Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej** *(w porządku według poszczególnych kryteriów)*

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Przedstawiona dokumentacja oraz informacje z wizytacji potwierdzają, że koncepcja i cele kształcenia na wizytowanym kierunku są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki socjologiczne, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki socjologiczne. Opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe na wizytowanym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki socjologiczne, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Program i organizacja uwzględnionych w programie praktyk są poprawne. Zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Sposób organizacji i realizacji praktyk zawodowych nie budzi zastrzeżeń pod kątem osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Na wizytowanym kierunku stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Istniejący system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania

i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej zapewnia realizację programu studiów. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów kształcenia jest zgodny z programem i proponowanymi zajęciami, co gwarantuje realizację efektów uczenia się. Program studiów o profilu ogólnoakademickim – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów. Prowadzone są zajęcia umożliwiające studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, a praktyczna realizacja tego przygotowania występuje nie tylko w przygotowywaniu prac magisterskich, ale także działalności kół naukowych. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór i rozwój kadry. Badania naukowe, realizowane przez nauczycieli akademickich są prowadzone w dziedzinie wiedzy i wiodącej dla kierunku dyscyplinie naukowej. Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na kierunku socjologia. Szczególnie obszary związane z pracą naukowo - badawczą wiążą się z tematyką zajęć, które prowadzone w ramach ocenianego kierunku oraz znajdują odzwierciedlenie w tematyce projektów badawczych realizowanych wraz ze studentami w ramach zajęć. Efektem prowadzonej przez nauczycieli akademickich działalności naukowo – badawczej są proponowane w programie studiów nowe zajęcia fakultatywne oraz organizowane szkoły letnie.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu dysponuje dobrze wyposażoną infrastrukturą dydaktyczną, która jest zgodna z potrzebami procesu dydaktycznego. Infrastruktura informatyczna spełnia współczesne standardy. Uczelnia posiada bardzo dobrze wyposażoną bibliotekę, godziny otwarcia oraz udogodnienia dla użytkowników zapewniają warunki do komfortowego korzystania z jej zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej. W związku z koniecznością przejścia na nauczanie zdalne dostosowano narzędzia i infrastrukturę, umożliwiające sprawną organizację i przebieg studiowania. Stworzono Panel Dydaktyczny, który stanowi narzędzie wsparcia kształcenia na odległość z wykorzystaniem dostępnej dla wykładowców i studentów w Office 365 aplikacji do pracy zespołowej MS Teams. Panel łączy grupy zajęciowe w USOS z zespołami MS Teams. Uczelnia korzysta z Microsoft Teams (MS Teams) – aplikacji służącej do prowadzenia zajęć w czasie rzeczywistym, prowadzenia konwersacji w postaci wideokonferencji i chatów (MS Teams jest podstawowym narzędziem do komunikacji w trakcie kształcenia zdalnego). Dodatkowo, platforma Moodle zapewnia dystrybucję materiałów wspierających zajęcia zdalne, kursy e-learningowe, pracę indywidualną i grupową oraz egzaminowanie. Studenci mają zapewniony dostęp od września 2020 do systemu Intranet Studenta — dostęp do najważniejszych aktualności uniwersyteckich, wsparcie zarówno techniczne jak i dydaktyczne, m.in. specjalne materiały i instrukcje przygotowujące do pracy z aplikacją MS Teams i platformą Moodle. Obecna infrastruktura w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnością w pełni pozwala na ich udział w kształceniu i oraz korzystaniu z zasobów bibliotecznych i technologii informacyjno-komunikacyjnej. W związku z wymogami stawianymi uczelniom publicznym

w zakresie ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami (Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019 poz. 848), strona internetowa Wydziału spełnia wymogi dostępności cyfrowej WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wydział Socjologii prowadzi silną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizacji programu studiów na kierunku socjologia. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwym dla kierunku. Współpraca jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Jednostka podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia, tworząc jakościową infrastrukturę dla dydaktyki i badań naukowych. Warunki stworzone kadrze oraz studentom w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej, możliwości publikowania, oraz wyjazdów konferencyjnych ocenić należy pozytywnie. Uczelnia osiągnęła wysoki poziom umiędzynarodowienia w obszarze dydaktyki, jak i aktywności naukowo – badawczej kadry akademickiej pozwalający funkcjonować w międzynarodowym obiegu naukowym oraz kształcić wykorzystując ustalenia globalnej nauki.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Na podstawie uzyskanych informacji należy stwierdzić, że system wsparcia studentów na ocenianym kierunku został poprawnie skonstruowany, a jego realizacja przebiega w efektywny sposób. Uczelnia zapewnia funkcjonowanie szeregu mechanizmów mających na celu wspieranie studentów w rozwoju na poszczególnym obszarze: dydaktycznym, naukowym, organizacyjnym oraz socjalnym. Wskazane przykłady funkcjonowania opisanych elementów składających się na system wsparcia studentów potwierdzają, że system ten jest efektywny oraz że studenci mają świadomość istnienia poszczególnych możliwości. Ponadto Uczelnia w odpowiedni sposób informuje studentów o istniejących możliwościach oraz prowadzi ich ewaluację, która podlega analizie, a wnioski z niej wynikające są ogólnodostępne.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej i pełnej informacji o programie studiów na kierunku socjologia. Informacje te są zrozumiałe i odzwierciedlają potrzeby różnych grup odbiorców. Informacje te dotyczą również całego procesu realizacji nauczania i uczenia się oraz przyznawanych kwalifikacji. Ponadto zawierają szczegółowe informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, jak również informacje odnoszące się do możliwości kontynuowania kształcenia oraz ofert zatrudnienia absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Uczelnia posiada pełną dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie w sposób formalny i faktyczny zasad projektowania, zatwierdzania i modyfikacji programu studiów. Należy stwierdzić, że w Uczelni są prowadzone w sposób systematyczny oceny programów studiów. Oceny te oparte są na analizach różnorodnych badań, jak również na informacjach uzyskanych od interesariuszy wewnętrznych jak i interesariuszy zewnętrznych. Działania te mają na celu podnoszenie jakości kształcenia. Należy zaznaczyć, że na wizytowanym kierunku studiów jakość kształcenia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia. Pozyskane informacje i wyniki badań odnoszące się do wizytowanego kierunku studiów, są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości uczenia się.

3. **Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)**

Nie dotyczy.

4. **Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej**

I zespół nauk społecznych, prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu umożliwia studentom kierunku socjologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.

5. **Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)**
-